

## **Dordtse Leerregels hoofdstuk 1 par 7**

Gemeente,

Nu gaat het er dan over: over de uitverkiezing. In paragraaf 7 valt het woord al aan het begin. De Dordtse Leerregels begonnen er niet mee, maar verzwijgen het ook, draaien er ook niet om heen.

Het kan zijn dat toch nog niet iedereen daar zo gelukkig mee is, zo blij mee is. Dat kan soms best diep zitten. Van vroeger uit bijvoorbeeld. Als je herinneringen hebt aan anderen, of aan je vader of moeder, opa of oma die echt de Heere vreesden, er zo dichtbij leefden en toch nooit zich iets durfden toe-eigenen. Want ze bleven tobben met de uitverkiezing. En dat heeft je huiverig gemaakt. Of er blijft maar iets zitten dat je het niet begrijpen kunt. Je verstand, je redeneren blijft maar ingeven: het is niet eerlijk, en als je niet uitverkoren bent, dan..... Zo moeilijk, zo moeilijk, en je kunt het niet van je afschudden. Waarom dan toch over die uitverkiezing? Kan het niet beter gaan over dingen waar je wat aan hebt voor je dagelijks leven en voor het leven van het geloof? Waarom dan over die uitverkiezing?

Nou en ik hoop echt dat u, dat jij daar voor open wilt staan, want je kunt je ook verschansen achter je tegenwerpingen. Dus ik hoop echt dat we er voor open staan om eerlijk te zien dat de Reformatie het over de uitverkiezing heeft omdat de Bijbel het erover heeft. Je moet maar eens in de onlinebible of in een concordantie zoeken op: voornemen, verkiezing, verkoren, verkorenen, geordineerd, verordineerd, gegevenen, en je ziet dat het echt een doorgaande lijn is in het Nieuw Testamentisch getuigenis. Je moet echt hele stukken amputeren om de uitverkiezing niet tegen te komen in je Bijbel. En wat de Heere in de Bijbel heeft gezet is nuttig en nodig voor ons om te weten. De HEERE weet wat nodig is. De Schrift is het menu voor een gezond geestelijk leven. Samengesteld door God!

Dus: we hebben het, de Dordtse Leerregels hebben het over de uitverkiezing omdat de Bijbel dat ook doet. Maar dan is ook belangrijk dat wij het erover op de manier waarop de Bijbel het erover heeft. Dus het gaat er niet alleen om dat we, maar ook hoe we erover spreken en preken. En dan zie je in de Bijbel dat het achteraf is. In Handelingen 13 vorige week is het de slotzin na de preek van Paulus en nadat heidenen het Woord hebben aangenomen. In Romeinen 9 is het achteraf, nadat in hoofdstuk 1-8 de hele zaligheid is uitgewerkt. In Efeze 1 is het duidelijk ook achteraf, nadat de Gemeente is ontstaan en zij geloofd hebben. Nergens, nergens kom je de uitverkiezing tegen in preken tot ongelovigen. Alle toespraken van Paulus in Handelingen tot de heidenen

op zijn zendingsreizen kom het niet tegen. Lees Handelingen 17 in Athene maar. Dat zien we ook in de Dordtse Leerregels: we begonnen onder in het dal, toen bij de liefde Gods in het zenden van predikers van Zijn Zoon, toen dat er op die prediking twee reacties zijn, ongeloof en geloof, en toen pas, toen als verklaring voor dat geloof kwamen wij bij het besluit terecht in par 6 en wordt dat in paragraaf 7 apart belicht.

Je kunt dat vatten in het beeld van die vitrinekast. Zo'n prachtige kast met glazen deuren waarin allerlei prachtige porseleinen vazen en glaswerk staat opgesteld. Prachtig en miljoenen waard. Maar waar plaats je die kast? Je kan hem recht achter de kamerdeur zetten, direct bij de deur. En iemand wil de deur opendoen en klap! De deur klapt tegen die kast aan en slaat weer dicht. Die miljoenenkast verspert de ingang. Daar moet je hem dan ook niet zetten. Je moet hem recht tegenover die deur zetten. In het verlengde ervan. Als iemand dan door de deur binnenkomt, dan worden zijn ogen direct getrokken naar die kast recht tegenover. En hij loopt er, haast voorzichtig en eerbiedig naar toe om te zien en te bewonderen wat er in staat. Daar staat hij op zijn plaats! Daar staat de uitverkiezing op zijn plaats! Niet pal aan het begin. Dan zou iemand vluchtend en smekend verlangen in te gaan en horen: ja, maar ben je wel uitverkoren? Nergens is dat de vraag die de Bijbel ons stelt. Anders hoeft God je niet, anders neemt Hij je niet aan. Ben je wel uitverkoren? En zondaren worden verhinderd om in te gaan door het verkeerd spreken over de uitverkiezing. Maar als een zondaar vluchtend en smekend is ingegaan door de deur, dan leert de Bijbel: kijk eens, kijk daar eens: uitverkiezing. Dat je bent gekomen, dat je tot geloof in Jezus kwam, dat kan maar één oorsprong hebben: uitverkiezing. Voor de grondlegging der wereld. Toen al, toen al had U mij lief. Met eeuwige liefde, onvoorwaardelijke liefde en daarom ook onveranderlijke liefde. Hoe is het mogelijk! Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons heeft uitverkoren zingt Efeze 1 dan! Verwonderd zijn, God loven en danken en aanbidden vanwege uitverkiezing! Daar wil Hij al de Zijnen hebben, daar wil Hij al Zijn gelovigen heenleiden. U mist zo'n uitzicht als u die bergtop nooit bereikte! Als u zich daar nooit op liet brengen. En: God komt dan zoveel van Zijn eer tekort, van Zijn roem, die Hem toekomt en die Hij waard is.

Wat zien we dan in die kast van de uitverkiezing? Vier dingen. Uitverkiezing uit, naar, tot en in. Vier voorzetsels die het inkleuren

Het eerste dat ik zie in die vitrinekast is: uit. Uit het hele menselijke geslacht. En dat menselijk geslacht is van de eerste rechtvaardigheid in het paradijs door eigen schuld vervallen in die stroom van zonde en vervloeking en verderf. Daar uit-verkoren. Uit-gehaald. Hoewel ik niet erom vroeg en het niet wilde. Integendeel, ik sloeg het reddingskoord weg, ik wilde het ontlopen. Daar zien we weer:

uitverkiezing is niet: terugstoten, wegduwen, tegenhouden. Want iedereen leeft eraan voorbij en ertegenin en vandaan. Dus uitverkiezing is niet dat God goedwillende mensen, zoekende mensen, roepende mensen terugstoot, maar dat God niet willende, niet zoekende, onwillige mensen, vijanden uit-verkiest, eruithaalt.

En de Bijbel zegt keer op keer dat het goed is voor de gelovigen om dat te gedenken. Niet om daardoor te gaan twijfelen, maar om daardoor weer verwonderd te worden. Te gedenken waar ik uit gehaald ben. Eertijds, van nature. Zonder God en zonder hoop. Doende de wil van het vlees en van de gedachten, wandelende in de misdaden en de zonden, verkerende onder de macht der lucht in de begeerlijkheden van ons vlees, kinderen des toorns. En pas dat nou eens toe concreet op je eigen leven. Wat je deed, hoe je leefde. Waar je tegenin ging, hoe lang wel niet. O als je toch toen gestorven was, bij dat ongeluk of bijna ongeluk, of die ziekte, dan zou ik eeuwig verzonken zijn. Daar was ik, leefde ik in, wilde ik in blijven. Maar: uit-verkoren, eruitgehaald. En die anderen, die mensen die verloren gaan, die erin blijven, blijven doorleven, eeuwig verdoemd zullen worden, zijn die slechter dan ik, minder, zondige, nee, nee, ik ben net zo zondig, de grootste van allen. Maar: uit-verkoren, eruitgehaald. Anderen niet, ik wel. Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus Die ons heeft uitverkoren.

Het tweede dat we zien in de vitrinekast. Uitverkoren uit alle verloren mensen, en: naar het vrije welbehagen van Zijn wil. Naar, dat wil zeggen: overeenkomstig, in het verlengde van, aansluitend bij. II Timotheus 1:9 zegt: niet om de werken die wij gedaan zouden hebben, maar naar Zijn eigen voornemen en genade. Dus God heeft uitverkoren in Christus uit alle mensen, naar Zijn wil. Niet naar iets in mij of van mij. Dat Hij mij uitverkoor is niet omdat Hij iets in mij zag en vond waardoor Hij dacht: ja, jou, u wil Ik wel hebben en verlossen. Dat doen wij wel hé. Als je knikkers mag kiezen, of als je jarig bent op de basisschool een dierenplaat, dan zoek je de mooiste uit. De knikker, de plaat met de mooiste kleuren, of het mooiste dier erop: die wil ik hebben. Soms best moeilijk kiezen. Maar zo was het niet bij God! Dat Hij zocht de mooiste zondaar. Toch nog de minste slechtste dan. In wie hij iets vond van ijver, ernst. Iets van ermee bezig zijn of besef van de eeuwigheid. Iets van berouw of zin om Hem te dienen. En dat Hij toen zei: ja, die en die die zijn het mooiste, die wil Ik hebben. Naar iets in ons, aansluitend bij iets in of van ons. Nee, nee. Maar naar het welbehagen van Zijn wil. Dus waarom heeft Hij mij uitverkoren? Omdat Hij dat wilde. En waarom wilde Hij dat? Naar Zijn welbehagen. En waarom had Hij een welbehagen in mij? Omdat Hij mij liefhad. En waarom had Hij mij lief? Omdat hij mij liefhad. Omdat Hij dat wilde. Daar blijf je ronddraaien in de kring van Zijn wil, Zijn welbehagen, Zijn liefde, Zijn wil enz. Dus ik zou het niet weten. Waarom

mij, Heere? Ik zou het niet weten. Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus Die ons heeft uitverkoren.

Ja, is dat evangelie voor u? Of is dat ergernis. Ergernis omdat al het mijne wat ik denk te hebben dus ondeugdelijk is, onzuiver, onrein en voor God geen reden om mij aan te nemen. Wat voor het ware geloof de grootste verwondering is, is voor het schijngeloof de grootste ergernis.

En ik kan het niet laten om het dan ook zo bij u te brengen: dat hoeft dus ook niet. O, je kan daar zo in vastzitten: er moet toch iets in mij zijn waarom God mij aan zal nemen. Had ik dat maar. Had ik maar ijver, ernst, berouw, besef van schuld en eeuwigheid, hekel aan de zonde en aan mijzelf dan, dan.... Er moet toch iets zijn in mij waarom God mij zou aannemen. Je kan er jarenlang in verstrikt zitten. Soms ook weer na je bekering. En niet uitkomen. Want als ik het heb of denk te hebben dan denk ik weer: is het wel echt en blijvend? Maar God heeft nog nooit iemand aangenomen om iets goeds in hem of haar. Je mag zeggen: Heere, dat heb ik niet en dat komt er niet ook als ik bezig blijf. Maar ik heb gehoord dat er een uitverkiezing is. Dat U zondaren aanneemt in wie niets, niets is wat hen aanbeveelt of onderscheid van anderen. Heere, dan, en dan alleen kan het ook voor mij.

Uitverkoren uit het hele zondige menselijk geslacht, naar Zijn welbehagen en wil, en: tot de zaligheid. Tot de zaligheid. En zaligheid is alles. Zaligheid is wedergeboorte, geloof, bekering, leven met God, volharding, eeuwig leven. Uitverkoren tot de zaligheid. Dat geeft antwoord op een gedachte die nog wel eens leeft, die ook in par 9 genoemd en afgewezen wordt. Dan denkt iemand zo. Die uitverkiezing is moeilijk, onbegrijpelijk en toch een soort van oneerlijk. Maar als je nou eens zo ziet: God weet natuurlijk alles van tevoren. God ziet van tevoren wat mensen doen en gaan doen. Dus God wist en zag van tevoren wie er zouden gaan geloven. Wie er Zijn Evangelie aanbod zouden aannemen. Wie er in Jezus zouden gaan geloven. En omdat God dat van tevoren wist en zag heeft God hen uitverkoren. Hen uitverkoren die zouden gaan geloven. Om hen de eeuwige heerlijkheid te geven. Dat lijkt mooi en kloppend, eerlijk en begrijpelijk. Maar het is een dwaling, een onwaarheid. Dan zou het geloof de bron van mijn verkiezing zijn. En we zagen al, en we weten toch, dan zou ik nooit geloven. Vijanden wijzen het Evangelie aanbod af. Zondaren slaan het genade aanbod weg. Het geloof is niet de bron van de uitverkiezing. Maar de uitverkiezing is de Bron van het geloof. Staande voor die vitrinekast zie ik het: vanuit de uitverkiezing gaf de Vader mij aan Zijn Zoon. Voor de grondlegging der wereld. En de Zoon ging voor mij naar de wereld toe, en ging voor mij aan het kruis. Voor mij stierf Hij, mij kocht Hij. Hij dacht aan mij, deed het voor mij. Hij stond op en verwierf de Heilige Geest. En Hij zond Zijn Geest om mij te

vermurwen voor en door het Woord. En om mij te buigen en te brengen tot geloof. De Heilige Geest wilde mij zaligmakend beïnvloeden. Om mij tot geloof te brengen. En Hij bewaart mij in dat geloof. De Heere Jezus boven mij Die in de hemel voor mij bidt en mij beschermt, de Heilige Geest in mij, Die mij blijft bewerken en blijft beïnvloeden zodat het geloof niet ophoudt en niet bezwijkt maar blijft. Zo zorgen zij dat ik geloof en daarin volhard tot het einde. Dat ik aankom en inga in de hemelse heerlijkheid. Ik ben verkoren tot de zaligheid. Die daarom zo onwrikbaar vast is en ligt. De bron ligt in mijn geloof, daar zou de duivel zo bij kunnen en hem dichtstoppen. Maar de bron ligt in de uitverkiezing voor de grondlegging der wereld. Daar kan de duivel niet bij. Daar kan hij niks meer aan veranderen of laten ophouden. Gelukkig kan ik er ook zelf niet bij of aankomen want dan zou ik het zelf nog bederven en weggooien. Uitverkoren tot de zaligheid. Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus Die ons heeft uitverkoren.

En het vierde is: in. Uitverkoren in Christus. (par 12 spreekt daar nog meer over) Efeze 1 zei het ook. En Openbaring spreekt over het boek des levens van het Lam. Dat betekent dat God zondaren heeft uitverkoren in Christus als hun Middelaar en Hoofd. En als Fundament van de zaligheid. God verloor eerst Zijn Zoon om Borg en Hoofd te zijn. En zo en toen, in Hem, verloor Hij een zeker aantal mensen in Hem. Nooit en niemand buiten Christus om. Maar dat betekent ook dat zondaren alleen in Christus zich krijgen op de uitverkiezing. Christus is de spiegel, of laat ik zeggen, het raam van de uitverkiezing. Een raam zit in een muur. Er is een muur van schuld en vloek die voor me staat door eigen schuld. Door een muur kan ik niet kijken, door een muur zie je niks. Maar als er een raam in die muur zit en ik sta voor dat raam, dan zie ik wat er achter die muur is. Achter die muur kan ik nooit zicht krijgen op de uitverkiezing. Maar in die muur zit een raam. Christus. Middelaar en Hoofd. Middelaar: hij in plaats van anderen. Hij draagt de schuld, de vloek. Als Hoofd: Hij verdient en verwerft de vrede met God en het eeuwige leven. Fundament van de zaligheid. Enige fundament dat mijn leven dragen kan en niet wegzakt als ik me erop neerwerp met heel mijn leven en al mijn schuld. Voor ik Christus ken moet ik niet willen weten hoe het zit met mij uitverkiezing of niet uitverkiezing. Maar in Christus, tot Christus gekomen En zo mag ik zien: uitverkoren. Dat geeft ook antwoord op de vraag, de aarzeling: ja, maar het is allemaal veel te hoog voor mij, onverdiend en onbereikbaar. Inderdaad, in onszelf wel, maar in Christus niet. Buiten Christus is elke druppel heil te veel en onverdiend en onmogelijk en onbereikbaar. Maar in Christus is alles verdiend en geschonken uit louter genade. Uitverkoren in Hem. Christus en het geloof in Hem geeft uitzicht op: uitverkoren. Geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus Die ons heeft uitverkoren.

Uitverkiezing. Zo spreekt de Bijbel erover. En zo is dat ook nuttig voor het geloof. Zo is dat ook van nut voor elke dag van het leven met de Heere. Wat is dan dat nuttige, dat gezonde geestelijk leven dan ? Wat is dan het nut voor de gelovigen om te weten van de uitverkiezing? Vanouds zijn drie dingen genoemd. Allereerst: de eer van God. De uitverkiezing leert ons en geeft ons dat God alle eer krijgt van de onze zaligheid. Hij krijgt de eer van de verzoening, maar ook van het geloof en het komen tot geloof en blijven in het geloof. Alle eer aan God. En het tweede is: de vernedering van onszelf. De absolute vernedering van onszelf: in niets, in niets ben ik het die me onderscheiden heb van anderen. In alles, in alles ben ik van nature net als ieder ander. Net als hen die God verachten, het Evangelie verwerpen, de wet tegenspreken. Ik ben ook zo, geen haar beter. Dat is zelfvernedering. Die twee zijn de stembork voor de zuiverheid van het geloof. Vroeger zei men dat het Evangelie de waarheid is die God op het hoogst verheerlijkt en de mens op het diepste vernederd. Dat is nog de stembork voor de prediking en voor het geloof. En het derde nut is: de uitverkiezing geeft de garantie dat ik het geloof nooit zal kwijtraken. De zekerheid dat ik in de hemel aan zal komen. Of ik daar wat aan heb voor mijn geloof!! Voor het leven van het geloof! Dat geeft een blijmoedig, dankbaar, verzekerd leven met en dienen van God en de naaste. Dat geeft ook hop voor anderen. Voor anderen die menselijk gezien totaal onbevattelijk en ontoegankelijk zijn. Maar het is God, Die geen aanknopingspunt nodig heeft, Die alles Zelf werkt.

Zou dat er dan niet meer mogen zijn, en voller? Dan mag toch een gereformeerd christen de meest zuivere, de meest dankbare, de meest verzekerde, de meest blijmoedige zijn van allemaal. En als dat niet zo is, zou dat dan niet komen omdat we te weinig bij de uitverkiezing stilstaan? Of verkeerd? Dat wil de duivel natuurlijk wel. Die doet wat hij kan om ons er of niet, of verkeerd bij stil te laten staan. Maar zouden we er niet veel meer bij stil moeten staan en mogen staan? Ingegaan door de deur van de nodiging, gevluht tot Christus. De kamer van Zijn Koninkrijk ingekomen, ingeleid. En daar staat die kast: de Geest leidt ons naderbij. Kijk, kijk. Hij heeft ons uitverkoren in Christus, mijn Middelaar, mijn Hoofd, voor mij gekomen, voor mij gestorven. Uit het hele verloren menselijk geslacht. Andere niet, o waarom was het op mij gemunt. Naar Zijn welbehagen, niet om iets in mij, maar puur omdat Hij mij liefhad omdat Hij het wilde en Hij het wilde omdat Hij mij liefhad. Tot de zaligheid. Alles aan Hem te danken: geloof, bekering, leven met God, volharding, eeuwige zaligheid. En dat zeker, zeker weten, en dat gegarandeerd, want God staat er garant voor. O geloofd, geloofd zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus Die ons heeft uitverkoren. Halleluja, amen.

Amen